

## TARRAGONÈS

Al Tarragonès, l'avenç del VAB el 2023 (d'un 3,5 %), sumat als del 2021 i 2022 (avenç mitjà del 6,2 %), no fou suficient per tancar les pèrdues de la pandèmia, de manera que el VAB del 2023 estava encara un -2,0 % per sota el del 2019. El creixement del 2023 expressà el dels serveis (4,3 %), el principal sector de la comarca amb més del 70 % del VAB, mentre la construcció (1,3 %) i la indústria (1,8 %) creixien força menys; d'altra banda, el primari queia d'un -10,7 %. L'avenç del 2023 es va traduir en un increment de l'afiliació del 3,5 %, reflectint les alces de Salou (13,8 %), Vila-seca (6,3 %), Constantí (4,9 %), la Canonja (4,0 %) i Tarragona (2,4 %), de manera que els 138,6 mil afiliats a la comarca el 2023 superaven ja en un 9,7 % els registrats el 2019.

El fort augment del VAB del terciari el 2023 fou el resultat d'un modest increment dels serveis col·lectius (2,6 %) i, en particular, de la notable expansió dels privats (5,1 %). En aquests darrers, destaca la forta dinàmica dels privats personals (hostaleria, comerç, transports, immobiliàries i artístiques) que, amb vora el 52 % del VAB terciari, varen augmentar d'un elevat 5,3 %, uns resultats que reflectiren, en part, els efectes de la recuperació de l'activitat turística;<sup>138</sup> del seu costat, als privats personals se sumà l'augment, encara que inferior de la resta dels privats (4,6 %). Amb aquests resultats, el VAB dels serveis el 2023 es va situar ja un 6,4 % per sobre el del 2019. Aquesta dinàmica es va traduir en un elevat increment de l'afiliació al terciari (4,1 %), reflectint el 5,8 % assolit pels serveis privats personals i l'1,1 % de la resta dels privats,<sup>139</sup> mentre que els col·lectius cresqueren d'un

3,6 %. En conjunt, els afiliats als serveis al Tarragonès assoliren els 114,1 mil, un 10,6 % per sobre els del 2019.

En l'àmbit industrial, als increments de l'energia, gas, aigua i reciclatge (unes branques que aporten més del 10 % del VAB del sector i que van créixer d'un 5,9 %), s'hi van sumar els més continguts de les manufactures que va presentar un lleu ascens del VAB (de l'1,3 %), reflectint el moderat augment del VAB d'algunes branques com la química (0,4 %, amb un 70,0 % del VAB manufacturer), el més destacat de la fusta i paper (6,1 %) i el descens de l'alimentació (-4,4 %, que aporta el 5,8 % del VAB de les manufactures). Aquesta dinàmica es va traduir en un ascens de l'1,0 % de l'afiliació, cosa que va situar els 15 mil afiliats al sector el 2023 un 4,1 % per sobre els registrats el 2019.

A la construcció, l'augment del VAB el 2023 (1,3 %) s'explica per la millora de la branca d'edificació i promoció immobiliària (5,5 %) mentre queien la d'instal·lació, demolició i altres especialitzacions (-0,7 %) i l'obra civil (-1,2 %). En l'àmbit de l'edificació residencial, els 367 habitatges iniciats encara se situen per sota els 584 de 2019. L'afiliació va reflectir aquesta evolució (increment de l'1,6 %).<sup>140</sup> Finalment, en el primari, el VAB de l'agricultura va davallar d'un -24,3 % i el de la ramaderia d'un -2,3 %, mentre la pesca retrocedia un -13,2 %.

138: Al Tarragonès, i segons les dades de l'INE, les pernотacions hoteleres al punt turístic de Salou es van incrementar d'un 9,4 %, fins als 4,9 milions, tot i que encara un -8,1 % per sota dels registres del 2019; en canvi, al punt turístic de Tarragona van caure d'un -0,5 % (fins als 441 mil) i, malgrat la davallada, continuen superant (amb un 7,9 %) les de 2019.

139: Al Tarragonès, l'afiliació el 2023 va créixer amb intensitat a l'hostaleria (11,1 %) i menors progressions a transports i emmagatzematge (3,3 %) i comerç a l'engròs i al detall (2,9 %).

140: El 2023 al Tarragonès, l'afiliació a la construcció va créixer fortament a l'edificació i promoció immobiliària (d'un 8,7 %), però es va reduir a instal·lació, demolició i altres especialitzacions (-1,1 %) i a l'obra civil (-6,5 %).

**CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL TARRAGONÈS. 2019-2023**

(PELS PESOS VAB NOMINAL SOBRE CADA AGREGACIÓ EN %; PELS CANVIS VAB REAL I AFILIACIÓ DE L'ANY O ACUMULAT PELS PERÍODES EN %)

|                                                      | Pesos<br>VAB 2022 | Canvi<br>2023<br>VAB real | Contribució  | Canvi<br>2023<br>Afiliació | Canvi<br>2019-2023<br>VAB real | Canvi<br>2019-2023<br>Afiliació |
|------------------------------------------------------|-------------------|---------------------------|--------------|----------------------------|--------------------------------|---------------------------------|
|                                                      | 1                 | 2                         | 3=1*2/100    | 4                          | 5                              | 6                               |
| <b>A. Grans sectors</b>                              |                   |                           |              |                            |                                |                                 |
| Primari                                              | 0,2               | -10,7                     | 0,0          | -4,6                       | -23,2                          | -10,2                           |
| Indústria                                            | 25,6              | 1,8                       | 0,5          | 1,0                        | -20,7                          | 4,1                             |
| Construcció                                          | 3,8               | 1,3                       | 0,0          | 1,6                        | -9,0                           | 10,2                            |
| Serveis (privats i col·lectius)                      | 70,3              | 4,3                       | 3,1          | 4,1                        | 6,4                            | 10,6                            |
| <b>Total</b>                                         | <b>100</b>        | <b>3,5</b>                | <b>3,5</b>   | <b>3,5</b>                 | <b>-2,0</b>                    | <b>9,7</b>                      |
| <b>B. Detall principals branques productives</b>     |                   |                           |              |                            |                                |                                 |
| <b>Agricultura</b>                                   | <b>24,0</b>       | <b>-24,3</b>              | <b>-5,8</b>  | <b>---</b>                 | <b>-48,7</b>                   | <b>---</b>                      |
| Fruita seca                                          | 5,6               | -3,6                      | -0,2         | ---                        | -35,6                          | ---                             |
| Vi i most                                            | 3,3               | -31,6                     | -1,0         | ---                        | -52,3                          | ---                             |
| Oli d'oliva                                          | 3,1               | -74,6                     | -2,3         | ---                        | -77,9                          | ---                             |
| <b>Ramaderia</b>                                     | <b>38,0</b>       | <b>-2,3</b>               | <b>-0,9</b>  | <b>---</b>                 | <b>-12,3</b>                   | <b>---</b>                      |
| Aviram                                               | 33,7              | -2,2                      | -0,7         | ---                        | -12,9                          | ---                             |
| Ous                                                  | 2,9               | 3,6                       | 0,1          | ---                        | 24,7                           | ---                             |
| <b>Forestal i aquícola</b>                           | <b>4,3</b>        | <b>11,5</b>               | <b>0,5</b>   | <b>---</b>                 | <b>15,2</b>                    | <b>---</b>                      |
| <b>Pesca marítima</b>                                | <b>33,7</b>       | <b>-13,2</b>              | <b>-4,5</b>  | <b>---</b>                 | <b>-10,1</b>                   | <b>---</b>                      |
| <b>1. Total primari</b>                              | <b>100</b>        | <b>-10,7</b>              | <b>-10,7</b> | <b>-4,6</b>                | <b>-23,2</b>                   | <b>-10,2</b>                    |
| <b>Indústries manufactureres</b>                     | <b>89,6</b>       | <b>1,3</b>                | <b>1,1</b>   | <b>1,1</b>                 | <b>-18,6</b>                   | <b>4,3</b>                      |
| Química i refinació petroli                          | 62,7              | 0,4                       | 0,2          | 0,6                        | -26,3                          | 1,9                             |
| Alimentació, begudes i tabac                         | 5,2               | -4,4                      | -0,2         | -3,4                       | -7,7                           | 10,2                            |
| Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics       | 4,6               | 5,7                       | 0,3          | -3,7                       | -12,0                          | 3,9                             |
| Fusta i paper, arts gràfiques i suports enregistrats | 4,0               | 6,1                       | 0,2          | 6,1                        | -8,9                           | -0,4                            |
| Tèxtil, confecció, cuir i calçat                     | 2,1               | -2,8                      | -0,1         | -2,5                       | -10,4                          | -1,0                            |
| <b>Energia, aigua i gas</b>                          | <b>10,4</b>       | <b>5,9</b>                | <b>0,6</b>   | <b>0,4</b>                 | <b>-30,2</b>                   | <b>2,8</b>                      |
| <b>2. Total indústria i energia</b>                  | <b>100</b>        | <b>1,8</b>                | <b>1,8</b>   | <b>1,0</b>                 | <b>-20,7</b>                   | <b>4,1</b>                      |
| Edificació i promoció immobiliària                   | 32,0              | 5,5                       | 1,8          | 8,7                        | 4,8                            | 19,7                            |
| Instal·lació, acabats i altres                       | 63,5              | -0,7                      | -0,4         | -1,1                       | -15,5                          | 5,6                             |
| Obra civil                                           | 4,6               | -1,2                      | -0,1         | -6,5                       | -1,3                           | 15,6                            |
| <b>3. Total construcció</b>                          | <b>100</b>        | <b>1,3</b>                | <b>1,3</b>   | <b>1,6</b>                 | <b>-9,0</b>                    | <b>10,2</b>                     |
| Comerç                                               | 16,1              | 7,3                       | 1,2          | 2,9                        | 20,8                           | 5,1                             |
| Profes. cient. admin.                                | 12,9              | 2,9                       | 0,4          | 0,4                        | 9,2                            | 10,2                            |
| Hostaleria                                           | 12,5              | 7,8                       | 1,0          | 11,1                       | -4,3                           | 18,3                            |
| Immobiliàries                                        | 9,5               | -1,7                      | -0,2         | 1,6                        | 2,9                            | 6,9                             |
| Transport i emmagatzematge                           | 8,6               | 2,9                       | 0,3          | 3,3                        | -1,8                           | 4,5                             |
| <b>Total serveis privats</b>                         | <b>68,8</b>       | <b>5,1</b>                | <b>3,5</b>   | <b>4,3</b>                 | <b>5,9</b>                     | <b>8,0</b>                      |
| <i>Pro-memòria</i>                                   |                   |                           |              |                            |                                |                                 |
| <i>Serveis personals</i>                             | 51,5              | 5,3                       | 2,7          | 5,8                        | 4,1                            | 7,6                             |
| <i>Resta privats</i>                                 | 17,3              | 4,6                       | 0,8          | 1,1                        | 11,2                           | 8,9                             |
| Administració pública                                | 13,4              | 1,1                       | 0,1          | -11,0                      | 6,5                            | 1,4                             |
| Educació                                             | 6,5               | 3,8                       | 0,2          | 37,4                       | 15,9                           | 44,9                            |
| Sanitat i serveis socials                            | 11,4              | 3,8                       | 0,4          | 5,7                        | -0,1                           | 17,8                            |
| <b>Total serveis col·lectius</b>                     | <b>31,2</b>       | <b>2,6</b>                | <b>0,8</b>   | <b>3,6</b>                 | <b>5,7</b>                     | <b>15,4</b>                     |
| <b>4. Total serveis (privats i col·lectius)</b>      | <b>100</b>        | <b>4,3</b>                | <b>4,3</b>   | <b>4,1</b>                 | <b>6,4</b>                     | <b>10,6</b>                     |

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, dades fins a 2020/T3 BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu, a partir de 2020/T4 BBVA a partir de dades d'IDESCAT.